

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA ZAWODOWYCH PRZEDMIOTÓW PRAKTYCZNYCH:

w Zespole Szkół nr 1 im. Komisji Edukacji Narodowej w Nowym Sączu rok szkolny 2024/2025

podstawa prawna

- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r., poz. 2230) - art. 44zb.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r., poz. 2572)
- Obwieszczenie Ministra Edukacji i Nauki z 10 listopada 2023 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. z 2023 r., poz. 2572).

I. Cele oceniania

1. Cele oceniania:

- poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu – oraz postępach w tym zakresie;
- udzielenie uczniowi pomocy w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju;
- motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu;
- dostarczenie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o – postępach, trudnościach w nauce i specjalnych uzdolnieniach ucznia;
- umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod w pracy dydaktyczno — wychowawczej;
- udzielanie uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazywanie informacji o tym, co – zrobił dobrze, co powinien poprawić i jak powinien się dalej uczyć.

2. Ocena jest informacją, w jakim stopniu uczeń spełnił wymagania programowe postawione przez nauczyciela i opanował umiejętności, nie jest karą ani nagrodą.

- Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznaniu przez nauczycieli – poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej, określonej w odrębnych przepisach i realizowanych w szkole programów nauczania uwzględniających tę podstawę oraz formułowaniu oceny.

II. Ogólne zasady oceniania

1. Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami przedmiotowego i wewnątrzszkolnego oceniania. Wszystkie oceny są jawne dla ucznia i jego

rodziców (opiekunów prawnych).

2. Ocenie podlegają formy aktywności ucznia wymienione w tym dokumencie, przy czym za obowiązkowe uznaje się karty pracy, sprawdziany, kartkówki i odpowiedzi ustne.
3. Kartkówki nie muszą być zapowiadane i nie podlegają poprawie.
4. W przypadku stwierdzenia niesamodzielności w czasie pisania karty pracy, sprawdzianu lub kartkówki uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości jej poprawy.
5. Sprawdzone i ocenione prace nauczyciel omawia w klasie przy ich oddawaniu i daje do wglądu (w terminie do 2 tygodni od przeprowadzonego sprawdzianu pisemnego). Wszystkie prace pisemne są archiwizowane do końca roku szkolnego, uczniowie i ich rodzice mogą je zobaczyć.
6. Uczeń jest zobowiązany do przynoszenia na lekcje zeszytu, podręcznika, dzienniczka zajęć praktycznych lub dzienniczka praktyki zawodowej, przyborów do pisania i kreślenia oraz kalkulatora (nie dopuszczalne jest używanie kalkulatora w telefonie komórkowym i innych urządzeniach tego typu).
7. Zapisy nieregulowane zasadami przedmiotowego oceniania będą rozstrzygane zgodnie ze Statutem Zespołu Szkół nr 1 lub rozporządzeniem MEN dotyczącym oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów.

III. Formy pracy

- prezentacja materiału przez nauczyciela (wykład, prezentacja multimedialna),
- wykonanie ćwiczeń (lekcje ćwiczeniowe),
- praca uczniów z podręcznikiem,
- praca z wykorzystaniem innych niż podręcznik źródeł informacji (prezentacje multimedialne, programy edukacyjne),
- praca w grupach,
- praca indywidualna
- samodzielne przygotowanie przez uczniów referatów przedstawiających wybrane zagadnienia.

IV. Obszary oceniania z przedmiotu praktycznego

Oceniając osiągnięcia ucznia bierzemy pod uwagę, w jakim stopniu w obrębie konkretnego hasła programowego uczeń:

- rozumie pojęcia z nim związane, potrafi do nich podać przykłady i kontrprzykłady, zna definicję, podejmuje próby klasyfikowania i

definiowania pojęć;

- opanował materiał nauczania;
- umie posługiwać się językiem przedmiotu,
- umie stosować wiadomości i umiejętności w rozwiązywaniu problemów z innych dziedzin;
- umie zastosować wiedzę teoretyczną w praktyce;
- posiada umiejętność czytania tekstu ze zrozumieniem, precyzyjnie formułuje myśli;
- uczestniczy aktywnie w lekcji, potrafi przygotować materiały do lekcji, prezentacje i przedstawić je na lekcji;
- bierze udział w zajęciach pozalekcyjnych, konkursach, zawodach, olimpiadach

Ponadto na zajęciach praktycznych (ćwiczeniowych) oceniane będzie :

- Ocena cząstkowa umiejętności ucznia (kuchnia: zad. Praktyczne, sala: technika obsługi) wg formularza punktowego
- Opanowanie umiejętności (*Godziny opuszczone i niedopracowane skutkują nieopaniem przez ucznia umiejętności*)
- Stosunek do nauczyciela , pracowników , gości(konsumentów), innych uczniów, przedmiotu i zawodu,
- Na bieżąco prowadzony dzienniczek i lub zeszyt przedmiotowy
- Umiejętność pracy w zespole
- Dyscyplina pracy (punktualność, systematyczność, aktywność)
- Sumienność i uczciwość
- Świadome przestrzeganie przepisów sanitarno – higienicznych i regulaminu zajęć praktycznych

V. Sposoby gromadzenia informacji o uczniu

Dokumentowanie osiągnięć uczniów może być prowadzone poprzez:

- wpisywanie ocen cząstkowych, śródrocznych i rocznych w dzienniku lekcyjnym i dzienniczku zajęć praktycznych lub dzienniczku praktyki zawodowej;
- wypełnianie formularza do przeprowadzania oceny cząstkowej umiejętności ucznia
- przechowywanie ocenionych kart pracy (ewentualnie innych pisemnych prac) do końca roku szkolnego;
- przechowywanie w miarę możliwości lokalowych w szkole prac i pomocy wykonanych przez uczniów.

VI. Sposoby sprawdzania postępów ucznia i ich częstotliwość

Forma, częstotliwość, reguły oceniania	
<i>Sprawdziany pisemne, kartkówki, karty pracy</i> (przynajmniej dwa razy w semestrze)	<ul style="list-style-type: none"> • Sprawdziany planuje się po zakończeniu każdego działu lub w jego trakcie, jeżeli obejmuje on dużą partię materiału. • Sprawdzian może składać się z zadań zamkniętych i otwartych, zawiera zadania z różnych poziomów wymagań. • Sprawdzian jest oceniany w ciągu 2 tygodni (z wyłączeniem dłuższej przerwy w roku szkolnym np. ferie, święta) • Sprawdziany są omawiane przez nauczyciela na lekcji. • Uczeń ma prawo do odpoczynku, dlatego w pierwszy dzień po przerwach świątecznych i feriach nie należy przeprowadzać sprawdzianów. • Uczeń ma możliwość poprawy oceny niedostatecznej ze sprawdzianu w terminie ustalonym z nauczycielem uczącym. • Kartkówki: mają na celu szybkie sprawdzenie wiadomości zarówno teoretycznych, jak i praktycznych oraz kontrolę samodzielności wykonywania prac domowych. • Obejmują zakres wiadomości i umiejętności z 2-3 ostatnich tematów lub pewnej krótkiej partii materiału stanowiącej jedną całość. • Ocena z kartkówki nie podlega poprawie. • Uczeń ma prawo do odpoczynku, dlatego w pierwszy dzień po przerwach świątecznych i feriach nie należy przeprowadzać kartkówek
<i>Odpowiedzi ustne</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Zakres odpowiedzi obejmuje wiadomości i umiejętności z danego działu. • Ocena z odpowiedzi ustnej nie podlega poprawie. • Pytania, na które udzielana jest odpowiedź powinny obejmować różne poziomy wymagań. • Ocena z odpowiedzi jest jawna i uzasadniona przez nauczyciela na bieżąco.

<i>Aktywność na lekcji</i>	<p>Ocena aktywności na lekcji obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaangażowanie w tok lekcji; • częste zgłaszanie się na lekcji i udzielanie poprawnych odpowiedzi; • prawidłowe rozwiązywanie zadań, oryginalność i pomysłowość rozwiązania problemu; • pracę grupy, która poprawnie rozwiązała zadany problem.
<i>Sprawdzian w formie arkusza Egzaminacyjnego i karty pracy</i>	<ul style="list-style-type: none"> • obejmuje wymagania szczegółowe z podstawy programowej. • Podczas oceniania obowiązuje przedział punktowy stosowany na egzaminie
<i>Inne</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w konkursach, olimpiadach przedmiotowych (dobrowolny, nieobowiązkowy). • Samodzielność w zdobywaniu informacji.
W czasie nauczania zdalnego:	
<i>Karty pracy, zadania domowe, notatki z lekcji online</i>	<p>Uczeń wykonuje zadania w formie papierowej i przysyła scany lub zdjęcia na maila lub poprzez komunikator. Uczeń jest zobowiązany przesłać wymaganą pracę w podanym przez nauczyciela terminie. Uczeń, który nie może w wyznaczonym terminie przesłać pracy, informuje o tym nauczyciela i ustalony zostaje nowy termin.</p>
<i>Karty pracy, sprawdziany, kartkówki online</i>	<p>Informacja na temat testów sprawdzających wiedzę będzie przesyłana przez nauczycieli w wiadomości w dzienniku elektronicznym (określona zostanie dokładna data i godzina testu oraz czas jaki będzie przeznaczony na test) tak aby uczniowie mogli dostosować potrzebę skorzystania z komputera do potrzeb innych domowników.</p> <p>Jeśli uczeń nie będzie mógł z przyczyn technicznych wziąć udziału w teście pisze daną pracę w terminie ustalonym z nauczycielem.</p>

Aktywność na lekcji online	Ocenę za aktywność otrzymuje uczeń, który jest zaangażowany w tok lekcji, udziela poprawnych odpowiedzi, wykonuje ćwiczenia
---------------------------------------	---

VII. Kryteria oceniania

1. Przy odpowiedzi ustnej:

- a) bezbłędna, samodzielna wyczerpująca- **celujący**
- b) bezbłędna, samodzielna- **bardzo dobry**
- c) bezbłędna, samodzielna ale nie pełna odpowiedź – **dobry**
- d) bezbłędna, z pomocą nauczyciela, niepełna – **dostateczny**
- e) wskazuje braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności, nie przekreślające możliwości dalszej nauki, rozwiązuje typowe zadania z pomocą nauczyciela – **dopuszczający**
- f) brak odpowiedzi lub odpowiedź całkowicie błędna, nie potrafi rozwiązywać najprostszyc zadań z pomocą nauczyciela – **niedostateczny**.

2. Oceny cząstkowe z prac pisemnych – Karty pracy, sprawdziany oraz kartkówki oceniane są według skali procentowej:

- a) 0 – 39% – **niedostateczny**,
- b) 40 – 54% – **dopuszczający**,
- c) 55 – 74% – **dostateczny**,
- d) 75 – 89% – **dobry**,
- e) 90 – 99% – **bardzo dobry**,
- f) 100% – **celujący**.

3. Przy ocenianiu sprawdzianu w formie arkusza egzaminacyjnego stosuje się kryterium procentowe według poniższej skali:

- a) 0 – 74% – **niedostateczny**,
  - b) 75 – 81% – **dopuszczający**,
  - c) 82 – 87% – **dostateczny**,
  - d) 88 – 93% – **dobry**,
  - e) 94 – 98% – **bardzo dobry**,
  - f) 99-100% – **celujący**.
4. Udział w konkursach, zawodach, olimpiadach:
- a) Uczniowie biorący udział w konkursach wieloetapowych za zakwalifikowanie się do kolejnego etapu otrzymują ocenę cząstkową:
    - I etap – **bardzo dobry**
    - kolejne etapy – **celujący**
  - b) Uczniowie biorący udział w konkursach jednoetapowych za odpowiednią liczbę punktów ustaloną przez nauczyciela otrzymują ocenę cząstkową – **bardzo dobry**.
  - c) Za uzyskanie tytułu finalisty lub laureata uczeń otrzymuje ocenę roczną – **celujący**.
  - d) W celu przygotowania się i uczestnictwa w olimpiadach, konkursach i imprezach szkolnych uczeń ma prawo zwolnienia z zajęć lekcyjnych po uzyskaniu zgody Dyrektora szkoły
5. Oceny cząstkowe bieżące z ćwiczeń wystawiane na podstawie formularza punktowego(**Ocena cząstkowa umiejętności ucznia (kuchnia: zad. Praktyczne, sala: technika obsługi)**)

Formularz punktowy do przeprowadzenia oceny cząstkowej umiejętności ucznia na zajęciach praktycznych (kuchnia)

UMIĘTNOŚCI	Przygotowanie do pracy ,strój, higiena osobista (odzież ochronna, ściereczka, książeczka, dzienniczek, zeszyt przedmiotowy, identyfikator) dyscyplina pracy	Organizacja stanowiska pracy, dobór sprzętu zgodnie z Przeznaczeniem i stosowanie przepisów BHP	Prowadzenie produkcji zgodnie z planowaną operacją technologiczną	Estetyka i jakość wyprodukowanych potraw	Staranność w wykonywaniu czynności porządkowych i dodatkowych obowiązków wynikających z harmonogramu pracy
Punktacja data	0 – 6 pkt	0 – 5 pkt	0 – 9 pkt	0 – 6 pkt	0 – 5 pkt

Formularz punktowy do przeprowadzenia oceny częściowej umiejętności kelnera, hotelarza

UMIĘTNOŚCI	<p>Przygotowanie do pracy ,</p> <ul style="list-style-type: none"> - strój, - higiena osobista - odzież ochronna, (ściereczka, książeczka, dzienniczek, zeszyt przedmiotowy, identyfikator) - dyscyplina pracy 	<p>Organizacja stanowiska pracy,</p> <ul style="list-style-type: none"> - dobór sprzętu zgodnie z przeznaczeniem - postawa kelnera 	<p>Technika obsługi przy przygotowaniu stanowiska</p> <ul style="list-style-type: none"> - sposób nakrycia - higiena pracy - tempo pracy 	<p>Technika obsługi w obecności konsumenta</p> <ul style="list-style-type: none"> - higiena i estetyka wydawanych potraw - kierunek obsługi - kolejność podawanych potraw - czynności wykonywane z lewej i z prawej strony konsumenta 	<p>Staranność w wykonywaniu czynności porządkowych i dodatkowych obowiązków wynikających z harmonogramu pracy</p>
Punktacj a data	0 – 5 pkt	0 – 5 pkt	0 – 6 pkt	0 – 9 pkt	0 – 6 pkt

Skala ocen częściowych (ćwiczenia praktyczne)

Punktowo	Procentowo	odpowiadająca ocena
[pkt.]	[%]	

30 – 31	96 – 100	Celujący
26 – 29	85 – 95	Bardzo dobry
22 – 25	71 – 84	Dobry
17 – 21	56 – 70	Dostateczny
12 – 16	40 – 55	Dopuszczający
12 <	40 <	niedostateczny

VIII. Wymagania edukacyjne, czyli oczekiwane osiągnięcia uczniów na poszczególne stopnie szkolne

1. Ocenę **celująca** otrzymuje uczeń, który:

- a) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, poprawnie interpretuje i rozwiązuje zadania problemowe łączące wiadomości z różnych dziedzin,
- b) osiąga sukcesy w konkursach,
- c) samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,

2. Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował biegle pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania przedmiotu w danej klasie,
- b) sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne objęte programem nauczania, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach,

c) biegle posługuje się terminologią przedmiotu, rozumie teksty i potrafi je wykorzystywać,

3. Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

a) opanował materiał przewidziany programem nauczania przedmiotu w danej klasie,

b) samodzielnie rozwiązuje typowe zadania dotyczące programu danej klasy,

c) poprawnie posługuje się językiem przedmiotu

d) umie pracować z tekstem

e) opanował wiadomości i umiejętności w zakresie pozwalającym na rozumienie większości relacji między elementami wiedzy z danego przedmiotu nauczania,

f) poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne,

4. Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

a) opanował podstawowe treści programowe w zakresie umożliwiającym postępy w dalszym uczeniu się przedmiotu,

b) rozwiązuje typowe zadania o średnim stopniu trudności, czasem z pomocą nauczyciela,

5. ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

a) ma braki w opanowaniu podstawy programowej, jednak braki te nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy z przedmiotu,

b) rozwiązuje zadania typowe o niewielkim stopniu trudności, czasem z pomocą nauczyciela,

6. ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą,

b) nie opanował niezbędnego minimum podstawowych wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania w danej klasie, a braki w wiadomościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu,

c) nie jest w stanie nawet z pomocą nauczyciela rozwiązać typowego zdania o niewielkim stopniu trudności.

IX. Ustalenie oceny za I półrocze i oceny rocznej

1. Ocena klasyfikacyjna śródroczna/roczna jest ustalana ze wszystkich ocen cząstkowych ze szczególnym uwzględnieniem ocen z kart pracy, ćwiczeń i sprawdzianów. Ocena semestralna/roczna nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych a przy jej wystawieniu pod uwagę brane są również:

- postępy ucznia
- aktywność i zaangażowanie
- systematyczność i pilność
- orzeczenia i opinie z poradni.

2. Ostateczną decyzję o ocenie śródrocznej lub rocznej podejmuje nauczyciel prowadząc dane zajęcia edukacyjne.

3. Dopuszczalny jest zapis „+”, „-” podczas wystawiania ocen śródrocznych, za wyjątkiem oceny celującej i niedostatecznej.

4. Jeżeli w wyniku klasyfikacji śródrocznej stwierdzono, że poziom osiągnięć edukacyjnych ucznia uniemożliwi lub utrudni mu kontynuowanie nauki w klasie programowo wyższej, szkoła umożliwi uczniowi uzupełnienie braków, stąd nauczyciel po rozmowie z uczniem decyduje czy musi on zaliczyć pierwsze półrocze w przypadku oceny niedostatecznej czy też nie.

X. Warunki i tryb uzyskiwania wyższej niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna

1. Uczeń lub jego rodzic mają prawo ubiegać się o podwyższenie przewidywanej rocznej oceny z obowiązkowych zajęć edukacyjnych w terminie nie dłuższym niż 2 dni od otrzymania informacji o przewidywanych dla niego rocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych. Należy złożyć wniosek do nauczyciela uczącego za pomocą dziennika elektronicznego, w którym zawierać się musi uzasadnienie oraz określenie oceny o jaką uczeń się ubiega z zastrzeżeniem, że chodzi o ocenę o 1 stopień wyższą od oceny przewidywanej.

2. O podwyższenie oceny może się ubiegać uczeń, który:

- nie opuścił bez usprawiedliwienia żadnej godziny lekcyjnej z przedmiotu, z którego zamierza uzyskać ocenę wyższą,
- przystąpił do wszystkich prac kontrolnych z przedmiotu,
- aktywnie uczestniczył we wszystkich formach danych zajęć na miarę swoich możliwości.

3. W przypadku uznania zasadności wniosku, nauczyciel wyznacza zakres wiedzy i umiejętności, którymi musi wykazać się uczeń wnioskujący o podwyższenie oceny.

4. Ustalona ocena nie może być niższa od przewidywanej.

5. W przypadku odmowy ze strony nauczyciela wszczęcia procedury podwyższania oceny przewidywanej, uczeń lub jego rodzic ma prawo tego samego dnia zwrócić się z prośbą o umożliwienie podwyższania oceny do dyrektora szkoły, który ma obowiązek rozpoznać sprawę w ciągu 2 dni roboczych.

XI. Sposoby informowania rodziców o wymaganiach edukacyjnych oraz warunkach i trybie uzyskiwania wyższej niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna

1. Na początku każdego roku szkolnego nauczyciel omawia z uczniami na pierwszej lekcji wymagania edukacyjne, kryteria oceniania i zasady otrzymania oceny wyższej niż przewidywana na koniec roku i odnotowuje ten fakt w temacie lekcji. Nauczyciel wychowawca informuje rodziców (opiekunów prawnych) o wymaganych kryteriach oceniania (PZO na internetowej stronie szkoły).
2. Informacja o postępach w nauce jest przekazywana rodzicom (opiekunom prawnym) poprzez dziennik elektroniczny, wychowawcę, a także na zebraniu podsumowującym rok szkolny (w formie kartki z ocenami).
3. Rodzice (opiekunowie prawni) mają możliwość uzyskania indywidualnej informacji o aktualnych postępach ucznia od nauczyciela uczącego w klasie.
4. Nauczyciel informuje o trudnościach w nauce oraz o uzdolnieniach ucznia, daje wskazówki do pracy z uczniem.
5. Najpóźniej siedem dni przed końcem klasyfikacji rocznej (zgodnie z kalendarium) nauczyciel przedmiotu informuje uczniów na zajęciach edukacyjnych o **przewidywanych rocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć** edukacyjnych (w tym niedostatecznych) i wpisuje je do dziennika elektronicznego.
6. Wszystkie oceny ucznia umieszczane są w dzienniku elektronicznym w terminach zgodnych z kalendarium pracy szkoły, a obowiązkiem rodziców jest bieżące monitorowanie postępów edukacyjnych swoich dzieci.

XII. Dostosowanie wymagań dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

Dbając o indywidualizację procesu nauczania dostosowujemy wymagania dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się. Wszystkich uczniów obowiązują treści podstawy programowej, dlatego też proces indywidualizacji odbywa się tylko na poziomach: doboru metod nauczania i oceniania.

DYSLEKSJA, DYSORTOGRAFIA, DYSGRAFIA, Dyskalkulia

Wskazówki do pracy z uczniem

- Stosujemy zalecenia Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.

- Dostosowujemy swoje wymagania do faktycznych możliwości ucznia.
- Stosujemy częste zachęty i pochwały.
- Organizujemy tak pracę w czasie zajęć edukacyjnych, aby zapewnić dziecku dyslektycznemu osiągnięcie choćby niewielkich sukcesów.
- Wydłużamy koniecznie czas pracy, np. w czasie pisania sprawdzianów.
- Nie wymagamy czytania głośnego, indywidualnego w obecności klasy.
- Nie omawiamy błędów ucznia przy całej klasie.
- Nie przeciążamy ucznia większą ilością pisania i czytania.
- Nie zwiększamy napięć emocjonalnych dziecka dużymi wymaganiami oraz wywoływaniem do tablicy.
- Nie wskazujemy ucznia do natychmiastowej odpowiedzi, gdyż może on mieć trudności z szybkim przypomnieniem sobie wiadomości.
- Czekamy cierpliwie, aż uczeń odpowie. Jeśli nawet jego odpowiedź jest niepoprawna, to przy pomocy dodatkowych pytań pomagamy uczniowi w udzieleniu oczekiwanej odpowiedzi.
- Stwarzamy uczniowi możliwości pisania na komputerze lub drukowanymi literami.
- Stosujemy dodatkowe instrukcje, dzielimy instrukcje na mniejsze części, kilkakrotnie je powtarzać.

Ocenianie

- Przy ocenianiu uwzględniamy wolne tempo pracy ucznia.
- Nie omawiamy na forum klasy błędów popełnionych przez ucznia.
- Punktem odniesienia przy wystawianiu oceny nie są wyniki uzyskane przez innych uczniów, ale porównanie osiągnięć dziecka z jego wcześniejszymi dokonaniem.
- Nie oceniamy prac pisemnych pod kątem ortografii – zaleca się zaznaczanie błędów i zachęcanie ucznia do samodzielnej pracy nad ich poprawą.
- Stosujemy ocenę jakościową – opisową, uwzględniającą poziom trudności, a nie średni wymagany poziom.
- Uwzględniamy rozbieżności między wymową a pismem.
- Nie oceniamy prac pod kątem estetyki i czytelności pisma.
- Przy ustalaniu oceny bierzemy pod uwagę różne czynniki, np. włożony wysiłek.
- Ocenimy osiągnięcia we właściwy sposób. Udzielamy pochwały po każdej poprawnej odpowiedzi, natomiast unikamy stawiania ocen za odpowiedzi słabe i nie na temat.
- Należy uznawać fakt przekręcenia nazwy wydarzenia historycznego lub pojęcia.
- Oceniamy wiadomości ucznia głównie na podstawie wypowiedzi ustnych. Nie należy dyskwalifikować prac napisanych nieczytelnie. Uczeń powinien odczytać je nauczycielowi.
- Przy sprawdzaniu znajomości pojęć wskazane jest stosowanie dodatkowych, naprowadzających pytań.

Zespół Aspergera

Wskazówki do pracy z uczniem

- Staramy się, aby każde zajęcia przebiegały według stałego schematu.
- Formułujemy polecenia w sposób jasny, precyzyjny (jeśli trzeba, kilkakrotnie powtórzyć polecenia – czasami indywidualnie konkretnemu uczniowi).
- Wskazujemy rzeczy najważniejsze, najistotniejsze informacje.
- Stosujemy więcej informacji i poleceń w formie pisemnej (obrazki, ilustracje), gdyż jest ona łatwiejsza do przyswojenia dla takich uczniów.
- Podpowiadamy i naprowadzamy ucznia w czasie odpowiedzi ustnej.
- Działamy zdecydowanie w przypadku niewłaściwej reakcji dziecka – powiedzieć mu, co w danej chwili ma zrobić.
- Nie pozostawiamy ucznia bez pracy, gdyż wtedy może dojść do niepożądanych zachowań.
- Dbamy, aby w otoczeniu ucznia było jak najmniej bodźców rozpraszających (wzrokowych, słuchowych) — na ławce powinny znajdować się tylko przedmioty aktualnie niezbędne do pracy.

Ocenianie

- Nie obniżamy ocen przedmiotowych z powodu objawów typowych dla zespołu Aspergera.

ADHD

Wskazówki do pracy z uczniem

- Dostosowujemy, na podstawie opinii Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb edukacyjnych ucznia.
- Stwarzamy warunki do wielokrotnego powtarzania i utrwalania materiału.
- Udzielamy uczniowi nieskomplikowanych instrukcji.
- Monitorujemy postępy pracy ucznia i w razie konieczności przywołujemy jego uwagę.
- Akcentujemy wyraźnie każde nowe polecenie (można wspólnie z uczniami opracować jakiś znak, który będzie sygnałem zwrócenia uwagi na nauczyciela bądź przywołaniem do pracy).
- Wypracowujemy wspólnie z uczniami różne sposoby sporządzania notatek, np. mapa pojęciowa.
- Przestrzegamy wcześniej ustalonych zasad i konsekwentnie je egzekwujemy.
- Stosujemy częste nagrody i pochwały za przejawy pożądanego zachowania.

- Stwarzamy odpowiednie warunki do pracy (odpowiednio przygotowane miejsce, ograniczenie bodźców rozpraszających uwagę).
- Zachęcamy do dodatkowej aktywności mającej na celu rozładowanie emocji.
- Ukierunkowujemy nadmierną aktywność ucznia, np. angażując go w przygotowanie sprzętu itp.
- Demonstrujemy nowe lub trudne zadania, wykonując czynności z krótkim, jasnym komentarzem.
- Dostosowujemy czas trwania zadania do możliwości skupienia się ucznia.
- Zwracamy uwagę na staranność pracy wykonywanej przez ucznia, a także na jej ukończenie. Należy zachęcić ucznia, aby powrócił do przerwanej pracy.
- Jasno określamy zasady wykonania zadania oraz czas jego ukończenia.
- Powierzamy uczniowi zadania związane z jego odpowiedzialnością za jego wykonanie. Wykonywane zadanie nie może jednak przekraczać możliwości ucznia.

Ocenianie

- Nie obniżamy ocen przedmiotowych oraz ocen zachowania z powodu objawów ADHD.
- Stosujemy korzystną dla ucznia ocenę opisową, pokazującą mocne i słabe strony jego pracy.
- Wydłużamy uczniowi czas pisania sprawdzianu, jeśli zaistnieje taka konieczność.

Niedosluch

Wskazówki do pracy z uczniem

- Stosujemy zasadę stopniowania trudności.
- Stosujemy jak najwięcej pomocy wizualnych: tablic, ilustracji.
- Zapisujemy w widocznym miejscu słowa kluczowe, pojęcia (mapa pojęciowa).
- Pomagamy w interpretacji tekstów, a także w ich odczytaniu.
- Dokonujemy wspólnie z uczniami selekcji wiadomości.
- Przygotowujemy notatki zawierające najistotniejsze informacje.
- Powtarzamy najistotniejsze wiadomości kilkakrotnie w czasie lekcji.
- Zapewniamy dobre oświetlenie sali i miejsce na wprost nauczyciela – możliwość czytania z ust.
- Mówiąc do klasy, stajemy w pobliżu ucznia.
- Zwracamy się często do ucznia w czasie lekcji, zadajemy pytania, aby zwiększyć jego koncentrację w czasie zajęć.

Ocenianie

- Przygotowujemy sprawdziany z mniejszej partii materiału.

- Uwzględniamy wysiłek i zaangażowanie ucznia w proces zdobywania wiedzy i nabywania nowych umiejętności.
- Stosujemy, oprócz oceny, informację zwrotną od nauczyciela.
- Ustalamy kryteria oceniania uwzględniające występowanie obiektywnych trudności, wynikających z uszkodzenia słuchu

Niedowidzenie

Wskazówki do pracy z uczniem

- Przygotowujemy materiały pisane czcionką o odpowiedniej wielkości.
- Wydłużamy czas przeznaczony na samodzielną pracę z tekstem.
- Stosujemy kontrasty kolorystyczne.
- Udostępniamy omawiany obiekt do indywidualnej obserwacji.
- Opisujemy słownie (szczegółowo) obiekty, gdyż uczeń może nie zobaczyć ich istotnych elementów.
- Dbamy o miejsce blisko nauczyciela, aby uczeń mógł lepiej widzieć i słyszeć.

Ocenianie

- Bierzemy pod uwagę przede wszystkim aktywność ucznia, wkład pracy, zainteresowanie przedmiotem, systematyczność i pilność oraz wiadomości i umiejętności.
- Bazujemy przy ustalaniu oceny na mocnych stronach ucznia.
- Wprowadzamy elementy oceniania kształtującego w celu poinformowania ucznia, co już osiągnął, a nad czym jeszcze musi popracować – stosujemy informację zwrotną.

XIII. Prawa i obowiązki ocenianych w przypadku ustalenia stopnia z naruszeniem prawa

Uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mogą zgłosić zastrzeżenia do dyrektora szkoły, jeżeli uznają, że roczna (półroczna) ocena klasyfikacyjna z przedmiotu została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny. Szczegółowe zasady postępowania w tej sytuacji określa Statut ZS nr 1.